

ТВ Ако  $\varphi$  е изповнима и  $\psi$  не е тавтология, и  $\varphi \models \psi$ , то  $\varphi$  и  $\psi$  имат поне едно общо елементарно сечение.

ПОКАЗАТЕЛСТВО: Нека  $\varphi$  - изповнима. Тогава  $\varphi$  има модел -  $I$ .  
 $\psi$  не е тавтология  $\Rightarrow \exists$  БУЛЕВА ИНТЕРПРЕТАЦИЯ ЗА  $\neg \psi$ , ПРИ КОЯТО  $\psi$  НЕ Е ВЯРНО. НЕКА  $J \models \neg \psi$ , т.е.  $J \models \neg \psi$ . ДА ДОПУСНЕМ, ЧЕ  $\varphi$  И  $\psi$  НЕ СПОДЕЛЯТ ЕЛЕМЕНТАРНО СЪНДЕНИЕ. ДА РАЗГЛЕДАМЕ НОВА БУЛЕВА ИНТЕРПРЕТАЦИЯ  $K$ :  

$$K(p) = \begin{cases} I(p) & p \text{ участва във } \varphi \\ J(p) & p \text{ участва в } \psi \end{cases}$$

$I$  и  $K$  дават една и съща стойност на елементарните съждения, участващи във  $\varphi \Rightarrow \|\varphi\|^K = \|\varphi\|^I = 1$

$J$  и  $K$ : НЕКА  $q$  е елементарно съждение, участващо в  $\psi$ .  $\Rightarrow q$  НЕ УЧАСТВА във  $\varphi \Rightarrow K(q) = J(q) \Rightarrow \forall$  ЕЛЕМЕНТАРНО СЪНДЕНИЕ, УЧАСТВАЩО В  $\psi$ ,  $J$  и  $K$  съвпадат  $\Rightarrow \|\psi\|^K = \|\psi\|^J = 0$

Т.к.  $\varphi \models \psi$  и  $K$  е модел за  $\varphi$ , имаме, че  $K \models \psi \Rightarrow \|\psi\|^K = 1$   $\Downarrow$   
 $\Rightarrow$  ДОПУСКАНЕТО Е НЕВАЛИДНО

НЕКА  $PV$  е множество от различни букви,  $PV \neq \emptyset$ .  $\|\_P$  ги наричаме свързателни променливи.

НЕКА  $\neg, \wedge, \vee, \Rightarrow, \Leftrightarrow$  са букви, които не са от  $PV$ .  $\|\_P$  ги наричаме свързателни връзки.

НЕКА  $($  и  $)$  са букви, които не са нито свързателни променливи, нито свързателни връзки.

\*) ИНДУКТИВНА ДЕФИНИЦИЯ НА СВЪРЗАТЕЛНА ФОРМУЛА

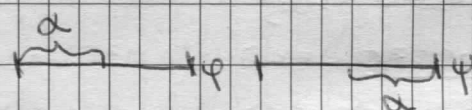
Всяка свързателна променлива е свързателна формула.

Ако  $\varphi$  - свързателна формула, то  $\neg \varphi$  също е свързателна формула.

Ако  $\varphi$  и  $\psi$  са свързателни формули, а  $\sigma \in \{ \wedge, \vee, \neg, \Rightarrow, \Leftrightarrow \}$ , то  $(\varphi \sigma \psi)$  е също е свързателна формула.

$\rightarrow$  КОНТЕКСТНО-СВОБОДЕН ЕЗИК.

ИНДУКТИВНИ ДОКАЗАТЕЛСТВА (ИНДУКТИВЕН ПРИНЦИП ЗА ДОКАЗВАНЕ НА СВОЙСТВА НА ОБЩАТЕЛНИ ПРОДУКТИ)

Ниско собственото начало не е собствен край 

ТВ Нека  $I$  е булева интерпретация. Тогава има единствено продължение  $I^*$  на  $I$ , дефинирано за всички формули и удовлетворяващо:

$$I^*(\neg \varphi) = \neg_1(I^*(\varphi))$$

$$I^*(\varphi \sigma \psi) = H_\sigma(I^*(\varphi), I^*(\psi))$$

$$I^*(p) = I(p) \quad \forall p \in BV$$

ТВ Нека  $I$  и  $J$  са ~~булеви~~ булеви интерпретации. Нека  $\varphi$  е обща формула. Ако  $\forall p \in BV, I(p) = J(p)$ , то  $I \models \varphi \Leftrightarrow J \models \varphi$ .

Доказателство: С индукция относно построенето на  $\varphi$  доказваме, че, ако  $\forall p \in BV, I(p) = J(p)$ , то  $\| \varphi \|_I^F = \| \varphi \|_J^F$

-  $\varphi \in BV \Rightarrow \varphi = p \Rightarrow \| p \|_I^F = I(p) = J(p) = \| p \|_J^F$

-  $\varphi = \neg \psi$  и твърдението е вярно за  $\psi$

Т.е. ако всички променливи на  $\psi$   $I$  и  $J$  имат една и съща стойност, то  $\| \psi \|_I^F = \| \psi \|_J^F$ . Нека за  $\forall p \in \varphi, I(p) = J(p)$ . Тогава  $\forall p \in \varphi \Rightarrow I(p) = J(p) \Rightarrow$  от  $\neg$  и  $\neg \Rightarrow \| \psi \|_I^F = \| \psi \|_J^F \Rightarrow \| \neg \psi \|_I^F = \neg_1(I(\psi)) = \neg_1(J(\psi)) = \| \neg \psi \|_J^F$ .

-  $\varphi = (\varphi_1 \sigma \varphi_2)$  и е вярно за  $\varphi_1$  и  $\varphi_2$  --- аналогично

ЕЗИК НА ПРЕДИКАТНОТО СИСТЕМЕ

I ЛОГИЧЕСКА ЧАСТ

- Бескрайна абсулута  $\forall$  (универсум) - индивидуални променливи
- Общителни връзки -  $\neg, \&, \vee, \Rightarrow, \Leftrightarrow$
- Квантори -  $\forall$  (всеобщност),  $\exists$  (существование)
- Помощни символи -  $(\cdot)', \cdot, \cdot, \cdot$
- Опция - формално равенство  $=$



13.10.2016 | Логическо програмиране

## II | НЕЛОГИЧЕСКА ЧАСТ

- $Const - c, d, a, \dots$  - индивидуални константи
- $Func - f, g, \dots$  - функционални символи
- $\# : Func \rightarrow \mathbb{N}^+$  - брой аргументи / ариост,  $\#(f) > 0$
- $Pred - p, q, \dots$  - предикатни символи
- $\# : Pred \rightarrow \mathbb{N}^+$  - брой аргументи / ариост,  $\#(p) > 0$

Нека  $L$  е език на предикатното смятане (от първи ред). Дефинираме понятието терм (означение за обект / функция)

- Всяка индивидуална променлива е терм от  $L$ .
- Всяка индивидуална константа от  $Const$  е терм от  $L$ .
- Всеки път, когато е функционален символ от  $L$ ,  $\#(f) = n > 0$ ,  $t_1, \dots, t_n$  са термове, то  $f(t_1, \dots, t_n)$  е терм от  $L$ .

$\mathcal{T}_L$  - всички термове (означава се типично  $\tau$  и  $x$ )

Еднозначен синтактичен анализ на термове:

Всички термове са в сила точно 1 от:

- $\tau$  е индивидуална променлива
- $\tau$  е индивидуална константа
- $\tau$  е от вида  $f(t_1, \dots, t_n)$ , където  $f$  е еднозначно определен функционален символ от  $L$  с ариост  $n$ , а  $t_1, \dots, t_n$  са еднозначно определени термове от  $L$ .

$$f(t_1, \dots, t_n) = f(t'_1, \dots, t'_n) \Rightarrow n=k, t_i = t'_i, i=1, n$$

$\tau = a_1 \dots a_n c_1 \dots c_k$      $c_i \neq d_i$      $\begin{cases} c_i \text{ и } d_i \text{ са индивидуални променливи / константи} \\ c_i \text{ и } d_i \text{ са функционални символи} \\ c_i \text{ и } d_i \text{ са индивидуална константа / променлива и функционален символ} \end{cases}$   
 $x = a_1 \dots a_n d_1 \dots d_m$

Предикатни формули:  $\mathcal{F}_{oc, L}$

# 13.10. Логическо програмиране

2016

АТОМАРНИ ФОРМУЛИ  $\mathcal{F}_{\mathcal{L}}$  - ТОВА СА ДУМИТЕ ОТ ВИДА:

- $p(t_1 \dots t_n)$ ,  $p \in \text{Pred}_{\mathcal{L}}$ ,  $\#(p) = n$ ,  $t_i \in \mathcal{T}_{\mathcal{L}}$ ,  $i = \overline{1, n}$

[ •  $(t_1 \doteq t_2)$  - при избора на опция "ЕЗИК С ФОРМАЛНО РАВЕНСТВО" ]

ФОРМУЛИТЕ СЕ ДЕФИНИРАТ СЪС СЛЕДНАТА ИНДУКТИВНА ДЕФИНИЦИЯ:

- АТОМАРНИТЕ ФОРМУЛИ ОТ  $\mathcal{L}$  СА ФОРМУЛИ ОТ  $\mathcal{L}$ .
- Ако  $\varphi$  е формула от  $\mathcal{L}$ , то  $\neg \varphi$  също е формула от  $\mathcal{L}$ .
- Ако  $\varphi$  и  $\psi$  са формули от  $\mathcal{L}$  и  $\sigma \in \{\&, \vee, \Rightarrow, \Leftarrow, \Leftrightarrow\}$ , то  $(\varphi \sigma \psi)$  е също формула от  $\mathcal{L}$ .
- Ако  $\varphi$  е формула от  $\mathcal{L}$ , а  $x$  е индивидуална променлива, то  $\forall x \varphi$  и  $\exists x \varphi$  също са формули от  $\mathcal{L}$ .

Ако имаме външни скоби, с най-висок приоритет е двувалентния знак

ФОРМУЛИТЕ, В КОИТО НЕ СЕ СРЕЩА КВАДРАТЪТ, СЕ НАРИЧАТ БЕЗКВАДРАТНИ ИЛИ ОТВОРЕНИ.

## Семантика

Нека  $\mathcal{L}$  е предикатен език. Структура за  $\mathcal{L}$  е наредена двойка от вида  $\langle A, \mathcal{I} \rangle$ , където,  $A \neq \emptyset$  множество (универсум на структурата), а  $\mathcal{I}$  - интерпретация на  $\mathcal{L}$  в  $A$  (дава смисъл на логическите символи)

- $\mathcal{I}(c) \in A$
- $\mathcal{I}(p) = A \xrightarrow{\#(p)} A$  (не е частична функция)
- $\mathcal{I}(p) \subseteq \underbrace{A \times \dots \times A}_{\#(p)}$

Оценка на индивидуални променливи в структура  $\mathcal{A}$  е функция  $v$ :  
 $v: \text{Var} \rightarrow A$ .